

Fokusområdet Små avlopp i den nationella strategin för miljöbalkstillsyn 2022-2025

Havs
och Vatten
myndigheten

Åsa Gunnarsson
Bodil Forsberg

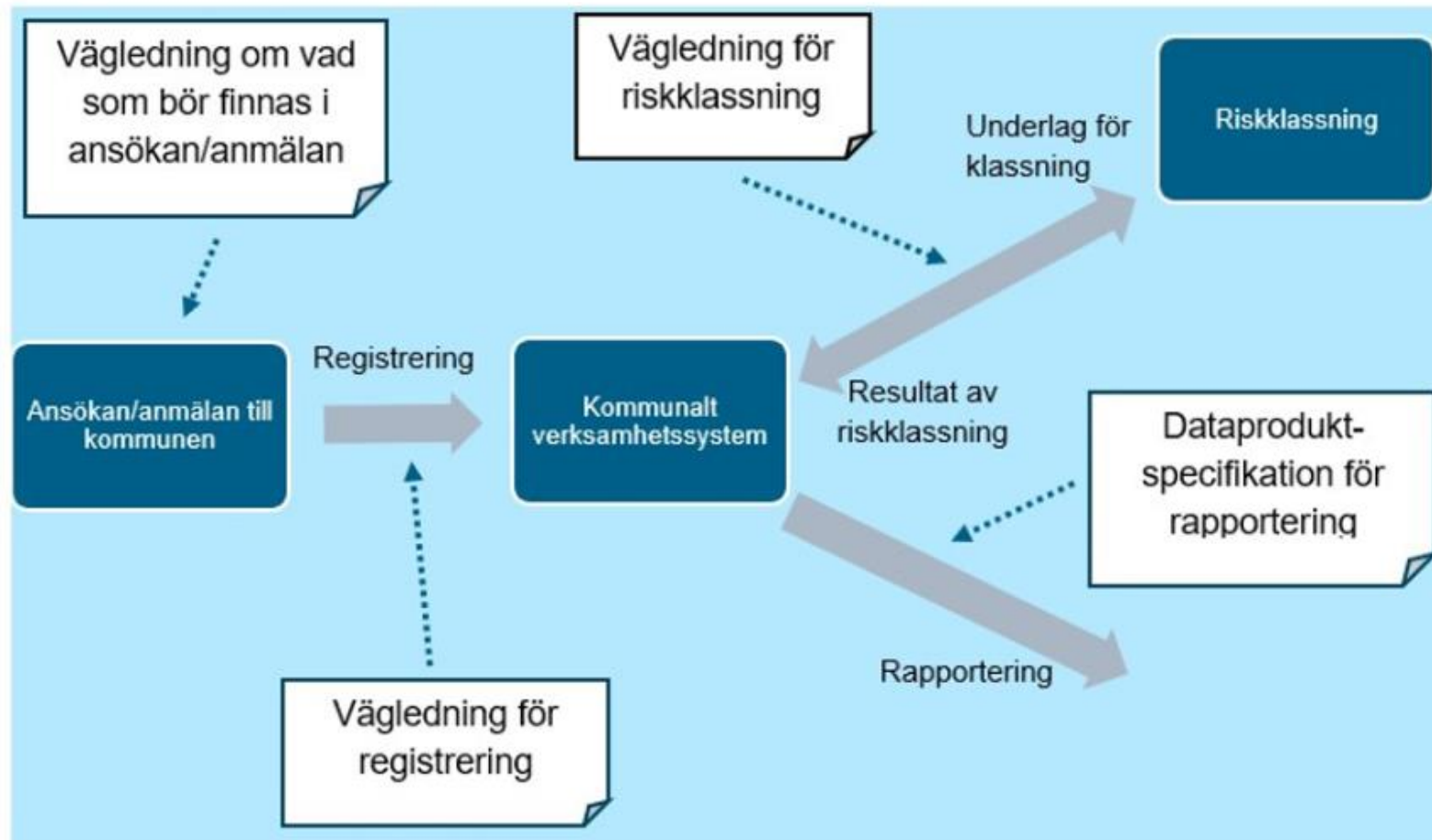
- Bakgrund
- Fokusområdets syfte och mål
- HaV:s vägledning om registrering
- Nationell inhämtning av uppgifter om små avlopp
- Riskklassning

HaV:s digitaliseringsprojekt 2018-2023

- » Regeringsuppdrag "Smartare miljöinformation" (SMI)
- » Syfte: underlätta prövning, tillsyn och rapportering (bl a riskbaserad tillsyn och bättre belastningsberäkningar)
- » Resultat: informationsmodell + specifikationer för e-tjänst för ansökan

Vad har hänt sen?

- Vägledning för riskklassning
- Informationsmodell
- ➡ DPS, april 2023
- Små avlopp som fokusområde

Små avlopp som fokusområde 2022-2025

Havs
och Vatten
myndigheten

- HaV tar fram ett exempel på en riskmodell för återkommande planerad riskbaserad tillsyn av små avlopp. (2022)

[Modell för automatiserad riskklassning och lokal justering av riskklassningen](#)

- Tillsynsmyndigheterna förbereder för riskbaserad tillsyn av små avlopp genom komplettering och uppdatering av digitala ärendehanteringsregister. (2022-25). Målet är som minst att alla små avloppsanläggningar registreras och koordinatsätts, även om det saknas specifika uppgifter i övrigt om anläggningen

- HaV anordnar flera kortare webbaserade seminarier på temat registervård och riskbaserad tillsyn. (2022-2025)

[Inspelade presentationer](#) se *Förberedelser inför tillsyn*

- HaV tar initiativ till att i samverkan med länsstyrelserna stötta och samordna tillsynsmyndigheterna (2022-2025).

Små avlopp som fokusområde 2022-2025, forts

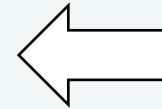
Tillsynsaktiviteter

- Återkommande planerad tillsyn av små avloppsanläggningar utförs baserat på riskklassning där de avloppsanläggningar prioriteras som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön.

Behovsutredning ,tillsynsplan & nationell tillsynsstrategi

- MTF 1 kap 8 §
- En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad **tillsynsplan** som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på den **behovsutredning** som avses i 6 § och det register som avses i 7 §.
- Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin som avses i 3 kap. 19 §.

Riskklassning av små
avlopp = underlag för
behovsutredningen

Verktyg för automatiserad riskklassning

- » Länsstyrelsernas GIS-enhet har fått medel från Hav
- » Vägledning: [Modell för automatiserad riskklassning och lokal justering av riskklassningen.](#)
- » Riskklassningen baseras på två delar:
 - risk på grund av var anläggningen ligger ← Ist riskklassningsverktyg
 - risk på grund av var hur anläggningen är utforma ← kommunens uppgifter
- » Slutredovisning under våren 2025

Prioritering av uppgifter vid registrering

- » Att alla avloppsanläggningar finns registrerade som ett eget tillsynsobjekt
- » Uppgift om teknik (även "okänd" är OK)
- » Utsläppskoordinater (eller t ex koordinater för bostadshuset)

Foto: Pixabay

Vägledning för uppdatering och registrering

» [Uppdatera avloppsregistret](#)

- Tips på hur anläggningar hittas utan inventering i fält
- Inspelad presentation [finns under rubriken Förberedelser inför tillsyn](#)

» Vägledning om vilka uppgifter som bör finnas med i register

- [Dataproduktspecifikation för rapportering](#)
- [Vägledning om vad som bör finnas i ansökan/anmälan](#)
- [Vägledning för riskklassning](#)

» [Vägledning för registrering av avloppsanläggningar i kommunens register](#)

- Har sluten tank för WC och en separat BDT-anläggning och
- Betjänar flera byggnader.

» [FAQ](#) om digitalisering av uppgifter

Till vad behövs uppgifterna?

- » Registeruppgifter med hög kvalitet behövs bland annat för
 - ✓ riskbaserad tillsyn
 - ✓ uppföljning av tillsyn
 - ✓ belastningsberäkningar
 - ✓ rapportering enligt internationella överenskommelser
 - ✓ rapportering som det reviderade avloppsdirektivet kan komma att kräva.

Vattenmyndigheternas insamling av uppgifter 2025

- » Den 17 januari skickade Vattenmyndigheterna en begäran om uppgifter till kommunerna angående små avlopp och dagvatten. Remisstiden pågår tills den 1 maj.
- » Enkäten riktar sig till de kommuner som använder ECOs, Castor eller Vision.
- » Om ni inte har mottagit missivet eller har andra frågor om inhämtningen kan ni kontakta mig, jonathan.fridesjo@lansstyrelsen.se.
- » Om ni behöver hjälp med att exportera informationen från era system ber vi er att i första hand kontakta er systemleverantör.

The background of the slide features a dark blue, textured pattern resembling water ripples or a close-up of a liquid surface. This pattern is visible in the top and bottom sections of the slide, while the middle section is a solid white background.

Tack för att ni har lyssnat!

Havs
och Vatten
myndigheten

smaavlopp@havochovatten.se